

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobkyně **N. M.**
žalovanému **Ministerstvo vnitra**
 se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. července 2017, č. j. OAM-1058/ZA-ZA11-K03-2016, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“).

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

- 2. Uvedené rozhodnutí napadla žalobkyně v celém rozsahu včas podanou žalobou, v níž namítala, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen „ČR“) byla zkrácena na svých právech. Uvedla, že žalovaný v předchozím

řízení porušil ustanovení § 2, § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) v souvislosti s ustanovením § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu, dále porušil ustanovení § 50 odst. 3,4, ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu a ustanovení §12 zákona o azylu. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

3. V doplnění žaloby žalobkyně dále namítala porušení ustanovení § 14 a § 14a zákona o azylu, neboť jí v zemi původu hrozí vážná újma ze strany soukromé osoby a proto splňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu a udělení doplňkové ochrany. Ve svém doplnění žaloby popsala identicky jako v protokolu o žádosti o udělení mezinárodní ochrany svoji životní situaci na Ukrajině s tím, že zdůraznila, že důvodem opuštění Ukrajiny, bylo bití ze strany manžela, který nad únosnou míru požíval alkohol. Tento důvod uvedla i při podání žádosti o mezinárodní ochranu. S poukazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu (dále jen „NSS“) ze dne 16. 9. 2008, č.j. 3 Azs 48/2008-57, požádala o udělení „alespoň doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu“. Uvedla, že ze shora uvedeného rozhodnutí NSS vyplývá, že státní orgány by měly poskytnout účinnou ochranu před pronásledováním ze strany soukromých subjektů, když však ona volala policii na svého manžela, policie nic neučinila. Dále citovala Zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu lidských práv za rok 2016 na Ukrajině, ze dne 3. 3. 2017, zprávu kanadské komise pro přistěhovalce a uprchlíky ze dne 10. 7. 2015, o domácím násilí na Ukrajině. Z uvedených zpráv dle žalobkyně vyplývá, že domácí násilí je na Ukrajině velmi častým jevem a policií je považováno za soukromou, rodinnou záležitost, kterou se nechtějí zabývat a registrovat ji. Přesně taková je i její osobní zkušenost, kdy na svého manžela volala bezvysledně policii mnohokrát. Státní orgány Ukrajiny jí neposkytly účinnou ochranu dle ustanovení § 2 odst. 5 zákona o azylu. Centra poskytují sociální a psychologickou pomoc a centra psychologické právní pomoci obětem domácího násilí, která zmiňuje žalovaný v napadeném rozhodnutí, nejsou pro svoji nízkou kapacitu dostatečná a pro mnohé jsou tak nedostupná. S poukazem na skutečnosti, že důvodem jejího odchodu z Ukrajiny bylo násilí ze strany manžela a že v ČR žila bezúhonný život v souladu se zákony, měla práci, kterou vykonávala na základě pracovní smlouvy, žalobkyně v závěru svého doplnění žaloby opětovně uvedla, že jsou u ní splněny zákonem stanovené důvody pro udělení humanitárního azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, s níž nesouhlasí, odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpověď žalobkyně, použité informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval, neboť dle jeho názoru zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobkyně v průběhu správního řízení uvedla, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí. Po jejich posouzení však dospěl k závěru, že žalobkyni nehrozí pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 písm. a), b) zákona o azylu, či že neexistují reálné důvody k udělení mezinárodní ochrany dle ustanovení § 13, § 14, § 14a nebo § 14b zákona o azylu. Proto jí nebyla mezinárodní ochrana udělena v žádné z jejích forem.

5. Žalovaný v rámci svého rozhodnutí vycházel ze spolehlivě zjištěného skutečného stavu, za jehož účelem byl s žalobkyní veden pohovor, ve kterém měla prostor uvést veškeré relevantní důvody, jež ji vedly k opuštění vlasti a popsat všechny potíže, které ve vlasti měla. V odpovědích nebyla žalobkyně nijak omezována a s protokolem o pohovoru byla seznámena. Svoji výpověď nijak nedoplňovala, nežádala změny a s obsahem protokolu o pohovoru souhlasila. Správnost přetlumočeného textu stvrdila svým podpisem.
6. Žalovaný je toho názoru, že podaná žádost o mezinárodní ochranu je zcela účelová s cílem legalizace pobytu na území ČR. Žalobkyně do žádosti o mezinárodní ochranu sdělila, že důvodem pro udělení mezinárodní ochrany je touha zůstat na území ČR, kde má dceru, které chce pomáhat s vnučkou, a také pracovní příležitosti, které na Ukrajině nejsou. V této souvislosti žalovaný připomněl, že mezinárodní ochrana je institutem výjimečným, který neslouží k legalizaci pobytu na území ČR a že k tomuto účelu měla žalobkyně využít zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. S ohledem na shora uvedené skutečnosti má žalovaný za to, že námitky obsažené v podané žalobě nejsou způsobitelné zpochybnit rozhodnutí žalovaného ve věci udělení mezinárodní ochrany.
7. K přesvědčení žalobkyně, že z důvodu strachu z násilnických projevů svého manžela, proti kterým ji státní orgány Ukrajiny neposkytly účinnou ochranu, naplňuje podmínky pro udělení azylu dle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu a doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a téhož zákona, žalovaný upozornil ve svém vyjádření na judikaturu NSS, konkrétně rozsudek ze dne 16. 9. 2008, č.j. 3 Azs 48/2008-57 či usnesení ze dne 21. 10. 2009, č.j. 5 Azs 44/2009-73 ze kterých vyplývá že: *„jde-li o původce pronásledování z okruhu soukromých osob (či analogicky při zvažování důvodů pro udělení doplňkové ochrany o původce vážné újmy z okruhu soukromých osob), musí se postižená osoba v zásadě vždy obrátit nejprve s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout. V případě Ukrajiny se o takovou zjevnou situaci nejedná.”* V souvislosti s fyzickými útoky manžela žalobkyně žalovaný připomněl, že žalobkyně sama uvedla, že s ním před odchodem z Ukrajiny nežila, navíc byla ukrajinskými úřady informována dokonce o neplatnosti jejich sňatku. Žalovaný proto neshledal důvod, aby se jmenovaná nemohla vrátit na Ukrajinu do domu svých rodičů, kde tato osoba nemá právo pobývat bez jejího souhlasu. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě, stejně jako na listu č. 4 napadeného rozhodnutí, konstatoval Zprávu Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv v roce 2016, ze dne 3. 3. 2017, dle které je možné za přestupky související s domácím násilím danou osobu vykázat, stejně tak je ve zprávě uvedena i možnost pomoci obětem domácího násilí, která je na Ukrajině dostupná. Dle žalovaného žalobkyně sice během pohovoru o udělení mezinárodní ochrany tvrdila, že se se strachem z násilnických projevů svého manžela na policii obrátila, avšak nedovolala se žádné reakce. Pokud se jmenovaná domnívala, že policie byla nečinná, mohla dle žalovaného podat stížnost proti případnému neadekvátnímu postupu policejních složek u prokuratury, případně u útvaru vnitřní kontroly konkrétního policejního okrsku. Tento krok jmenovaná neučinila, proto žalovaný nenabyl dojmu, že by jmenovaná dostatečně hájila svá práva u státních orgánů ve své zemi. Navíc se mohla žalobkyně dovolávat i jiné pomoci, která je dle shora citované zprávy na Ukrajině dostupná a to ze strany nevládních organizací, v azylových domech. To však dle jejího vyjádření neučinila. Důvod v žalobě uvedený proto žalovaný neshledal jako azylově relevantní a neshledal ani důvody pro udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu. V této souvislosti žalovaný odkázal na str. 7-8 napadeného rozhodnutí.

8. K námitce týkající se toho, že žalobkyni měl být udělen humanitární azyl dle ustanovení § 14 zákona o azylu, odkázal žalovaný na str. 5-6 napadeného rozhodnutí, kde své důvody, které jej vedly k neudělení tohoto azylu dostatečně popsal. Žalovaný řádně zjistil a posoudil osobní situaci žalobkyně. K námitce žalobkyně, že má na území ČR dceru a vnučku a její případné vycestování z ČR zpět do země původu by tedy představovalo nepřiměřený zásah do jejího rodinného a soukromého života, žalovaný uvedl, že rodinné vazby nejsou důvodem k udělení mezinárodní ochrany, přičemž poukázal na usnesení NSS ze dne 11. 12. 2008, sp. zn. 9 Azs 54/2008. V této souvislosti dále odkázal a citoval judikaturu Městského soudu v Praze, který ve svém rozsudku ze dne 24. 2. 2011, sp. zn. 4 Az 9/2010 mimo jiné uvedl, že: *„v případě, kdy zamýšlí cizí státní příslušník realizovat svůj rodinný život na území České republiky, má možnost využít k tomu standardních institutů, které mu český právní řád prostřednictvím zákona o pobytu cizinců právě za tímto účelem poskytuje, nikoli se snažit o jejich obcházení. Pokud vlastní vinou přestal splňovat podmínky stanovené českým právním řádem pro pobyt cizinců na území, nelze v tom spatřovat porušení mezinárodních závazků ze strany České republiky.“* K svému rozhodnutí – že žadatelka nesplňuje podmínky udělení humanitárního azylu připojil ve vyjádření k žalobě ještě rozhodnutí NSS ze dne 11. 03. 2004, č.j. 2 Azs 8/2004-55 NSS, dle kterého humanitární azyl lze například udělit *„osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházející z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory. Míra volnosti této reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle.“* Ze strany žalovaného nebylo nepřiznání humanitárního azylu rozhodně způsobeno libovůlí, což dle žalovaného jasně dokládá spisový materiál.
9. Žalovaný dále uvedl, že si je vědom judikatury zdejších soudů, že ve výjimečných případech může zásah do rodinného či soukromého života cizince představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Nicméně zákon o azylu poskytuje tuto ochranu pouze ve výjimečných případech nepřiměřeného zásahu. V obecném pojetí, pak každé vycestování cizince, hlavně pak v případech předchozího dlouhodobého pobytu na našem území, do jisté míry představuje zásah do jeho rodinného a soukromého života. Pro udělení doplňkové ochrany z důvodu ochrany soukromého a rodinného života (aplikace čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod) je ale dle žalovaného nutný přesah přiměřenosti tohoto zásahu. Žalovaný v případě žalobkyně setrval na svém závěru, který je obsažen v odůvodnění napadeného rozhodnutí, a tedy že se zde o takovouto výjimečnou situaci nejedná, a proto neshledal důvody ani pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.
10. Dle žalovaného bylo v průběhu správního řízení jednoznačně prokázáno, že jediným důvodem pro využití institutu azylu v případě žalobkyně je snaha o legalizaci pobytu v ČR. V této souvislosti žalovaný správní orgán odkazuje na rozsudek NSS ze dne 26.08.2004, č. j. 170/2004 – 72: *„mezinárodní ochrana je institutem umožňující legální pobyt na území České republiky zcela výjimečným a v žádném případě ji nelze zaměňovat nebo jí nahrazovat jiné formy pobytu upravených v zákoně o pobytu cizinců.“* Jak vyplývá ze správního spisu, žalobkyně o mezinárodní ochranu požádala až poté, co se na území ČR nacházela nelegálně a hrozilo jí správní vyhoštění. Dle názoru žalovaného tak bylo snahou žalobkyně obejít zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců a jeho instituty, a to prostřednictvím azylové procedury. K tomu žalovaný odkazuje na rozsudek NSS ze dne 15.08.2008, č. j. 5 Azs 24/2008, který uvádí, že: *„V případě podání žádosti o mezinárodní*

ochranu až ve chvíli, když žadateli brozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová.“ Závěrem žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Správní spis

11. Ze správního spisu soud konstatuje, že dne 14. 12. 2016 požádala žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, kdy v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dle § 10 odst. 2 zákona o azylu dne 19. 12. 2016 uvedla, že do ČR přijela mikrobusem dne 26. 5. 2014 na polské vízum. Na Ukrajině si prostřednictvím třetí osoby zařídila rumunský doklad totožnosti, na který v Čechách tři roky pracovala a který předložila cizinecké policii i při nahlášení místa pobytu. Neměla pochyby o platnosti rumunského dokladu, proto si již neprodlužovala polské vízum. V průběhu tří let byla několikrát kontrolována cizineckou policií, která rumunský doklad považovala za platný. Až při poslední kontrole na pracovišti, v prosinci 2016, jí bylo sděleno, že doklad je neplatný, že se jedná o falsifikát. Za místo posledního bydliště na Ukrajině označila žalobkyně Zakarpatskou oblast, konkrétně Rachovský okres, Středně Vodanoje. Je pravoslavného vyznání, ke svému politickému přesvědčení konstatovala, že není členkou žádné politické strany či skupiny a v minulosti se nijak politicky neangažovala. Je vdaná, má dvě dcery, rok narození 1992 a 1994, mladší dcera (N. O.) žije v Poděbradech, má vízum na 5 let, v Čechách porodila syna, její manžel již má české občanství. Starší, I. S., zůstala na Ukrajině, žije v Středně Vodanoje. O mezinárodní ochranu nikdy dříve nežádala. Zdravotně se cítí být zcela v pořádku, bez zdravotních problémů. Důvodem žádosti o mezinárodní ochranu pro ni byla bezvýchodná situace, kdy jí bylo uloženo správní vyhoštění, ale ona by chtěla v ČR zůstat s dětmi. V domě, ve kterém žila a který patří jejím rodičům, žije nyní její manžel, se kterým není v kontaktu, asi 5 let s ním nežije. Nechce se vrátit na Ukrajinu, děti má v ČR a chce zůstat s nimi. V ČR jsou dobří lidé, jiné zákony než na Ukrajině, cítí se zde být chráněna, protože tady fungují zákony, ne jako na Ukrajině.
12. Dne 19. 12. 2016 byl s žalobkyní proveden pohovor k žádosti o mezinárodní ochranu. Pohovor byl na žádost žalobkyně veden v ruském jazyce, za přítomnosti tlumočnicka do ruského jazyka. Do protokolu o pohovoru žalobkyně shora uvedené skutečnosti víceméně zopakovala. Za důvod, proč vůbec do ČR přicestovala, uvedla, že chtěla pomoci své dceři, které se narodilo v ČR dítě a že chtěla v ČR pracovat, nebýt finančně závislá na svých dětech. Na Ukrajině pracovní příležitost neměla. K dotazu pracovníka Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky, provádějícího pohovor (dále jen „pracovník MV ČR“), proč si rumunský doklad nevyřídila sama, žalobkyně odpověděla, že na Ukrajině se vše dělá za peníze. Platit se musí i za vyřízení ukrajinského pasu. Na rumunské ambasádě by sama ničeho nedosáhla. K neshodám s manželem, který hodně pil a bil ji, konstatovala, že na něj několikrát zavolala policii, ta však většinou nijak nereagovala. Bylo jí vysvětleno, že s ohledem na skutečnost, že v domě manžel žije 20 let, má stejné právo dům obývat, jako ona. Oficiálně žije u své matky, ta jej ale vyhodila, protože pil. Když byla žalobkyně v ČR, byl jejich dům prázdný, proto se do něj manžel vrátil. Při zařizování vnitřního pasu jí bylo na ukrajinském úřadě sděleno, že z důvodu odlišně zapsaných jmen v dokladech, jejich sňatek neexistuje. Oficiálně je tedy žalobkyně asi svobodná – neví. Na Ukrajině nic nemá, nic jí tam nedrží, neměla by ani kde bydlet. Kdyby se vrátila na Ukrajinu, konflikty s manželem se budou opakovat. K dotazu, zda by mohla odjet do jiného města na Ukrajině, žalobkyně uvedla, že tam nikoho nemá, rodinu má v ČR, kde má i práci a

cítí se v bezpečí. K dotazu pracovníka MV ČR, jakým způsobem řešila na Ukrajině potíže s manželem, žalobkyně uvedla, že se rozhodla čekat, dokud se dcery neprovdají. Jakmile se dcery vdaly, odjela do ČR. K upřesňující otázce: „Uváděla jste, že jste na manžela volala policii?“ žalobkyně uvedla, že policii volala několikrát, ale ta nepřišla, nic nedělala. Když byly dcery ještě doma, bránily se, jak to šlo. Závěrem pohovoru, ke své možnosti uvést skutečnosti, které by měl správní orgán vzít v potaz během posuzování žádosti o mezinárodní ochranu, žalobkyně poprosila o možnost žít v ČR. Chce být se svými dětmi, se svou rodinou. Hodně pro ni znamená. Je v ČR spokojená, platí zde zákony a jsou zde hodní lidé. Následně využila svého práva a požádala o přetlumočení celého pohovoru za účelem kontroly. Poté k dotazu, zda má námitky k zápisu jednotlivých otázek a odpovědí v rámci protokolu o pohovoru, uvedla, že žádných nemá.

13. Dne 12. 7. 2017 byla žalobkyně seznámena s podklady pro rozhodnutí ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Seznámení bylo na žádost žalobkyně provedeno v ruském jazyce, za přítomnosti tlumočníka. S jejich obsahem se žalobkyně seznámit nechtěla, nechtěla se k nim ani vyjádřit. Jejich doplnění nenavrhla. Ke zdrojům informací a způsobu jejich využití se vyjádřit nechtěla. Jako skutečnosti nebo nové informace, které by měl správní orgán vzít v úvahu při posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu, žalobkyně konstatovala, že jediné, co se změnilo, je to, že obě dcery již žijí v ČR. Na Ukrajinu ji tak nic netáhne, nemá tam kam jít.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal a ve věci rozhodl bez nařízení jednání, v souladu s ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s., a to se souhlasem obou účastníků řízení.
15. Zákon o azylu upravuje v ustanovení § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
16. V ustanovení § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ustanovení § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.
17. Zákon o azylu dále v ustanovení § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud

by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

18. V ustanovení § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

19. Krajský soud po přezkoumání věci konstatuje, že žalobní námitky považuje za zcela obecné. V řízení žalobkyně neuvedla nic, z čeho by bylo možné usuzovat, že pro případ návratu pociťuje jakékoliv azylově relevantní obavy, jakoukoliv hrozbu vážné újmy. Žalobní námitky v tomto směru tedy považuje soud za naprosto nadnesené a nedůvodné. Po provedeném přezkumném řízení proto dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Odůvodnění rozhodnutí žalovaného je v souladu s ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. Soud neshledal, že by žalovaný neúplně zjistil skutkový stav. Naopak soud dospěl k závěru, že v odůvodnění jsou jasně jmenovány důkazy, z nichž žalovaný čerpal svá skutková zjištění, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů. Skutkový stav soud shledal jako přiléhavě právně posouzený a s právním názorem žalovaného se ztotožnil.

20. Žalobkyně ve své žalobě (resp. jejím doplnění ze dne 24. 8. 2017) uvedla zcela odlišný důvod svého odchodu z Ukrajiny, kdy namísto skutečnosti tvrzené po celou dobu správního řízení – že do ČR odešla za svojí dcerou, aby ji pomohla po narození dítěte a dále také za prací, kterou na Ukrajině neměla - v doplnění své žaloby začala tvrdit, že důvodem jejího odchodu bylo bití ze strany manžela. Ve svém doplnění konstatovala, že tento důvod odchodu z Ukrajiny uvedla i při podání žádosti o mezinárodní ochranu, což ovšem v žádném případě nekoresponduje se spisovým materiálem. I přesto, že žalobkyně tuto skutečnost správnímu orgánu (žalovanému) nikdy jako důvod opuštění Ukrajiny neprezentovala, má krajský soud za to, že správní orgán se jí zabýval velice podrobně a

to zejména v souvislosti s případnou možností udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu, konkrétně na str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí.

21. Skutečnost, že žalobkyně podala žádost o azyl až po delším pobytu v ČR a po policejní kontrole, svědčí tomu, že důvodem žádosti nebyly problémy žalobkyně se státními orgány Ukrajiny, či obavy, že by po návratu do země původu mohla být vystavena mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, ale toliko snaha o legalizaci pobytu v České republice, jak je uváděno v odůvodnění rozhodnutí žalovaného. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze jej rozšiřovat o důvody další. Žalobkyně neuváděla žádné potíže politického charakteru ani žádné jiné potíže se státními orgány své země původu. Nelze proto dospět k závěru, že by byla ve vlasti pronásledována ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu. V řízení dle názoru soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobkyně mohla mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by jí takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Žalovaný řádně přijal žádost žalobkyně o mezinárodní ochranu, žalobkyně v průběhu svých výpovědí opakovaně uváděla, že z Ukrajiny odjela do Čech za svojí dcerou a za prací. Zmiňovala problémy se svým manželem, současně však pochybovala o existenci jejich manželského svazku a uváděla, že spolu cca 5 let nežijí a nyní s ním není v kontaktu. Jediný problém, který by na Ukrajině měla, je ten, že by neměla kde bydlet, neboť její manžel obývá dům, kde spolu před léty žili a který patří jejím rodičům. Soud ve shodě s žalovaným konstatuje, že skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu. Soud s ohledem na výše uvedené konstatuje, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Vzhledem k uvedeným skutečnostem soudu nezbyvá, než konstatovat, že žalovaný správní orgán se zabýval odůvodněním neexistence důvodů pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu ustanovení § 12, písm. a) i b) zákona o azylu zcela dostačujícím a vyčerpávajícím způsobem a jeho závěr o nenaplnění důvodů tohoto ustanovení je v souladu se zákonem o azylu i správním řádem.
22. Podmínky ustanovení § 13 a § 14b) zákona o azylu, jak byly uvedeny shora, naplněny nejsou, žalobkyně ani žádné skutečnosti ohledně v ČR případně žijících rodinných příslušníků, v souvislosti s nimiž by přicházela v úvahu aplikace závěrů o možném sloučení rodiny, neuváděla.
23. Krajský soud ani žalovaný podmínky humanitárního azylu žádné neshledal. Žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, které by bylo možné považovat za zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu z humanitárního důvodu.
24. Správní orgán dle krajského soudu postupoval zcela v souladu s ustanovením § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobkyně důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ustanovení § 14a zákona o azylu.
25. Dle ustanovení § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany

zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle ustanovení § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území ČR těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v ustanovení § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobkyně, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobkyni hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Z pohledu doplňkové ochrany se opětovně zabýval žalobkyní tvrzeným důvodem pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu, tj. obavou z fyzického násilí ze strany svého manžela, přičemž zopakoval své závěry výše uvedené. Tyto závěry soud považuje za správné a souladné s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, dle které *„kroky státních orgánů na ochranu před vážnou újmu lze mít za přiměřené, a tudíž ochranu za poskytnutou mimo jiné tehdy, je-li ve státě, kam má být žadatel navrácen, zaveden účinný právní systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup.“* (rozsudek NSS ze dne 16. 9. 2008, č.j. 3 Azs 48/2008-57). Ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv na Ukrajině v roce 2016, ze dne 3. března 2017, kterou cituje ve svém doplnění žaloby sama žalobkyně a současně byla nosným podkladem pro napadené rozhodnutí, vyplývá, že zdejší právní řád domácí násilí vůči ženám zakazuje, za přestupky související s domácím násilím v manželství je možné danou osobu vykázat v souladu se zákonem a zadržet na dobu 5 dnů. Ze zprávy je dále zřejmé, že těmito problémy se zabývá generální prokurátor, pomoc zprostředkovává i mezinárodní centrum pro práva žen La Strada v Kyjevě, které provozuje i tísňovou linku pro oběti násilí a sexuálního obtěžování. Legislativa Ukrajiny dále požaduje, aby vláda provozovala azylový dům v každém velkém městě. Na Ukrajině je minimálně 19 center poskytujících sociální a psychologickou pomoc, 9 center psychologické a právní pomoci ženám, které trpěly domácím násilím, Byť není na místě pochybovat o pravdivosti tvrzení žalobkyně o špatném zacházení, kterého se jí ze strany manžela dostávalo, nelze na druhou stranu ani uzavřít, že by na Ukrajině nebyl zaveden právní systém pro odhalování, stíhání a trestání násilí na ženách, že by tento nebyl účinný, či že by k této ochraně neměla žalobkyně přístup. Pokud žalobkyně nebyla spokojena s postupem policie, na kterou se v domovském státě obrátila, měla se primárně obrátit na nadřízené orgány, což neučinila. Dále mohla využít center shora zmiňovaných. Skutečnost, že žalobkyně možnosti ochrany ze strany státních orgánů nevyužila, nelze klást státu původu k tíži.

26. Krajský soud má za to, že i bezpečnostní situaci na Ukrajině ve vztahu k žalobkyni zhodnotil žalovaný dostatečně individuálně, přičemž nepopírá složitost bezpečnostní situace na východě Ukrajiny. Zdůraznil, že žalobkyně žila před svým odjezdem v oblasti Zakarpatské, konkrétně v Rachovském okrese, který není ozbrojenými srážkami separatistů a vládních vojsk bezprostředně zasažen. Oblast se nachází na západní Ukrajině a zmiňovaná zhoršená bezpečnostní situace se jí tudíž vůbec netýká. Se dvěma oblastmi na východní Ukrajině, které jsou konfliktem zasaženy (Doněcká a Luhanská), ani nesousedí. Soud na základě zpráv opatřených žalovaným, skutečností známých mu z úřední činnosti v jiných věcech žadatelů o mezinárodní ochranu z Ukrajiny a na podkladě rozhodnutí NSS z poslední doby (posuzujících aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině), konstatuje, že situaci na Ukrajině nelze vyhodnotit jako ozbrojený konflikt ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. NSS k bezpečnostní situaci na Ukrajině uvedl, že *„na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“* (podle usnesení NSS č. j. 7Azs 265/2014 - 17, ze dne 15. 1. 2015, či usnesení č. j. 3 Azs 259/2014 - 26, ze dne 25. 3. 2015). Na uvedená rozhodnutí odkazuje NSS i ve svých pozdějších rozhodnutích, je tedy zřejmé, že jeho rozhodovací činnost při hodnocení bezpečnostní situace na Ukrajině aktuálně nedoznala žádných změn. Žalobkyně žádné individualizované nebezpečí plynoucí pro ni z ozbrojeného konfliktu probíhajícího na Ukrajině netvrdila. Případné vycestování žalobkyně nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR (§ 14b odst. 2 písm. d) zákona o azylu). Soud po zhodnocení výpovědi žalobkyně, hlavního motivu jejího odchodu z vlasti, důvodu podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a výše citovaných informací, nedospěl k závěru, že by žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu. Stejný závěr žalovaný řádně a podrobně vyargumentoval na str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí. Krajský soud je přesvědčen, že naopak je potřebné vidět, že žalobkyně žije v ČR nelegálně, bez vážných důvodů spoléhala na to, že toto nebude ze strany policejních orgánů zjištěno, o legalizaci svého pobytu se do doby svého zajištění nijak nezajímala. Její žádost, podaná krátce poté, co byla kontrolována Policií ČR a vyšlo najevo, že osobní doklad, který používá několik let, je falešný, je zcela zřetelně cílena na prodloužení zdejšího pobytu, k čemuž však instituty zákona o azylu sloužit nemohou a jedná se tak z její strany spíše o obcházení povinností určených cizincům zákonem o pobytu cizinců. Nad rámec nezbytného odůvodnění proto krajský soud zdůrazňuje, že smyslem institutu mezinárodní ochrany je poskytnout ochranu těm, kteří skutečně a oprávněně mezinárodní ochranu potřebují (viz usnesení NSS ze dne 24. 1. 2017, č. j. 2 Azs 264/2016 - 59). Dle ustálené judikatury NSS není snaha o legalizaci pobytu azylově relevantním důvodem (srov. rozsudek ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003 - 46, publ. pod č. 18/2003 Sb. NSS, či usnesení ze dne 12. 7. 2016, č. j. 2 Azs 115/2016 - 26). Podání žádosti o mezinárodní ochranu nikoli bezprostředně poté, co k tomu má žadatel příležitost, jak z hlediska zeměpisného, tak i časového, nýbrž až když žalobci hrozí vyhoštění, žalobce v řízení o udělení mezinárodní ochrany značně diskvalifikuje (viz rozsudek NSS ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81). Krajský soud proto nemohl přehlédnout zjevnou účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu, když žalobkyně

podala žádost až dne 14. 12. 2016, byť na území ČR pobývala s jednou desetidenní přestávkou od ledna 2014.

27. Po přezkoumání věci dospěl krajský soud k závěru, že žaloba je zcela nedůvodná, tuto proto v souladu s ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
28. Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., když ve věci úspěšný žalovaný náhradu nákladů řízení nežádal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení [§ 103 odst. 1](#) s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 29. června 2018

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně